

VIVIFY OR MAKE ALIVE ?

VERLEVENDIGEN of LEVEND MAKEN ?

door A.E. Knoch

*Vertaling vanuit het Engels van:
Vivify or Make Alive? — by A.E. Knoch
Ook verschenen in Unsearchable Riches (Vol. 72, p. 243, Nov. 1981)*

VIVIFY OR MAKE ALIVE ?

VERLEVENDIGEN of LEVEND MAKEN ?

door A.E. Knoch

Vivify (verlevendigen) is een term die vaak nodig blijkt te zijn voor hen die de Schriften bestuderen om een gedachte uit te drukken, die niet zo duidelijk met de frase *Make Alive* (levend maken) wordt weergegeven. Veel overdenking en spuurwerk hebben ons overtuigd dat het niet louter het mededelen van leven aan de doden betekent, maar het volledig afschaffen van het *stervensproces* moet aanduiden. De “levenden,” dat wil zeggen stervelingen die de dood in zich werkzaam hebben en dus langzaam maar zeker stervend zijn, kunnen ook worden verlevendigd door het mededelen van een geest die het stervensproces stopt. Dit is zo belangrijk dat we elke passage¹ zullen overwegen waarin het voorkomt, om te bekijken of we deze conclusie al dan niet kunnen bevestigen.

Bij het samenstellen van de woordenschat van de Engelse CONCORDANTE VERTALING werd altijd de voorkeur gegeven aan duidelijke Angelsaksische termen. Woorden uit het Latijn afgeleid werden waar mogelijk vermeden. Maar het is één van de speciale kenmerken van de Engelse taal dat synoniemen uit deze twee bronnen ertoe neigen een bepaald onderscheid te maken, zoals bijvoorbeeld *pork* (varkensvlees) en *pig* (varken), zodat we soms gedwongen worden de Latijnse termen te gebruiken om de juistheid en nauwkeurigheid. Zo ook in verband met

---

¹ Daarbij hebben we de hier aangehaalde Bijbelteksten uit de HSV in deze studie soms gecorrigeerd opdat ze meer met de Griekse grondtekst kunnen overeenkomen

Vertaling van een oorspronkelijk Engels artikel
uit Unsearchable Riches (Vol. 72, p. 243)
Copyright © Concordant Publishing Concern
P.O. Box 449, Almont, MI 48003 810-798-3563

A ©Smizdat publication:

*Deze vertaling mag voor persoonlijk gebruik
en/of zonder winsttoegmerk*

*worden gereproduceerd ten behoeve van het evangelie Gods.
(alle andere rechten gereserveerd door de copyright houder).*

levend maken (make alive). In de Schriften lijkt dit woord niet te voldoen, terwijl *verlevendigen* (vivify) zich gemakkelijk aan de vollere betekenis zal aanpassen.

Joh. 5:21 - "Want zoals de Vader de doden opwekt en levend maakt (is vivifying - verlevendigt), zo maakt ook de Zoon levend (is vivifying - verlevendigt) wie Hij wil".

Deze passage, zoals hierboven weergegeven, is een opmerkelijke bevestiging van de zienswijze die we hebben voorgesteld. Het is niet dat God "*hen* weer doet opleven (quickenth A.V.)", dat wil zeggen, alle doden zonder onderscheid, na of in verband met hun opstanding, maar het zijn alleen diegenen die de Zoon wil, *ofwel stervend* ofwel gestorven, die worden verlevendigd (vivified). De meesten van de hier bedoelde doden, namelijk zij die het oordeel binnegaan, worden in feite niet verlevendigd (vivified), wanneer zij worden opgewekt. Hun verlevendiging (vivification) komt veel later, en valt niet in het blikveld van deze passage. Vandaar dat de woorden *en levend maakt* (and maketh them alive) totaal niets aan de betekenis lijken toe te voegen. Ze zouden ofwel ter nadruk ofwel overbodig zijn. Maar in onze opvatting zijn ze vol van aanvullende waarheid, aangevend dat verlevendiging (vivification) niet tot de doden beperkt is.

Joh. 6:63 - "De geest is het die levend maakt (vivifying - verlevendigt). Het vlees heeft geen enkel nut".

Onze Heer spreekt hier van leven door Zijn uitspraken. Er is hier geen gedachte aan feitelijke dood en opstanding, maar van toegevoegd leven. Als zij Zijn woord zouden geloven, zouden zij hun leven daardoor ondersteunen, niet door het eten van vlees, zoals zij nu deden. Vlees zou hen voor een korte periode in leven houden, (geen leven geven) en zij zouden sterven. Geloof zou hen voor de toekomstige eon in leven houden (niet leven geven).

1 Petrus 3:18 - Lett.: "stervend gemaakt (being put to death), inderdaad, in [het] vlees, echter *verlevendigd* in [de] geest".

Het stervensproces was aan Christus onbekend tot aan Zijn kruisiging. Toen werd Hij onder de heerschappij van de dood gebracht door middel van Zijn vlees. Overeenkomstig hiermee zijn Zijn opstanding en huidig leven door de geest. Hij heeft vlees, maar zelfs Zijn lichaam is geestelijk, zodat dat niet kan worden gedood door middel van Zijn vlees.

"Levend maken" duidt de handeling aan die vanuit de *toestand* van dood brengt tot een *toestand* van leven. Hoewel het Griekse woord *zōopoieō*, LEVEND-maken, een samenstelling is van deze twee termen, heeft onze studie aangetoond dat het Grieks in werkelijkheid een verandering aanduidt vanuit het *stervensproces* (alsmede ook vanuit de *doodtoestand*) tot een *proces* van leven. Hierom voldoet "levend maken" in de meeste gevallen niet en is misleidend in andere gevallen. Vandaar dat het wijs is om, in deze verbanden, een speciale term te gebruiken die al een vergelijkbare betekenis heeft (want *verlevendigen* wordt gedefinieerd als *bezielen, inspireren*.) en dit staat het toe om de Schriftuurlijke betekenis van de contexten aan te nemen.

Dit onderscheid lijkt bekend te zijn geweest bij de vroege vertalers naar het Engels, zodat ook zij, in plaats van "levend maken" gewoonlijk quicken³, dat is "opleven", gebruikten. Ik dacht ooit dat dit een willekeurige en zinloze verandering was van de eenvoudigere woorden, maar nu zie ik dat dit gerechtvaardigd was. Echter, aangezien "quicken" (opleven) archaisch en verouderd is en niet langer de juiste betekenis overdraagt, hebben we geen andere keuze dan "vivify" (verlevendigen) te gebruiken.

A.E. Knoch.

³ *To Quicken*: to animate, to quicken, to reanimate, to recreate, to renovate, to repair, to revive, to revivify, to vivify. --- *Volgens 'Vertalen Nu': reactiveren, herleven, opleven, e.d.*

1 Cor. 15:45 - Lett.: "De eerste mens, Adam, werd [tot] een levende ziel; de laatste Adam een *verlevendigde* Geest".

Hier hebben we het leven, of liever het *levend zijn* voor ons gesteld, zoals in de twee Adams bestaat. In Adam werd het leven gemanifesteerd in gewaarwording. Daarmee nam hij waar en reageerde hij op de wereld om hem heen. De laatste Adam had dit alles en daarbovenop nog veel meer, want Hij was in staat dit proces aan anderen mee te delen. Dit wordt, natuurlijk, het allerduidelijkst bewezen in Zijn omgang met de doden. Maar het feit dat Hij onsterfelijkheid aan de sterveling zal verlenen, alsmede onvergankelijkheid aan degenen die zijn vergaan, toont aan dat er meer wordt bedoeld. De eerste Adam bracht zowel het stervensproces als de crisis van het doodgaan teweeg, evenzo brengt de laatste Adam een levensproces teweeg zowel voor de levenden als voor de doden.

2 Cor. 3:6 - Lett.: "de letter doodt, echter de geest is *verlevendigend*".

Gal. 3:21 - Lett.: "als een wet was gegeven, die in staat was te *verlevendigen*".

De wet werd gegeven opdat diegenen die haar hielden in leven werden gehouden. Maar zij kon het stervensproces niet omkeren. Ze bevorderde dat eerder. Maar de wet *leek* in staat te zijn—niet om leven aan de doden te brengen, zoals *levend maken* zou impliceren—maar diegenen die haar voorschriften hielden in leven te houden.

1 Tim. 6:13 - Lett.: "God, Die allen *verlevendigt*".

God heeft tot nu toe er nog maar Eén verlevendigd, onze Heer, Die alleen onsterfelijkheid heeft. Maar Zijn verlevendiging is representatief en een waarborg van de tijd wanneer de dood zal worden afgeschaft, en deze grote weldaad zal worden uitgebreid naar allen.

Rom. 4:17 - [Abraham gelooft] "God, Die de doden levend maakt (is vivifying - verlevendigt) ...".

Abraham was praktisch gezien al gestorven voor wat betreft zijn nageslacht. Wat hij nodig had was een zekere mate van verlevendiging om de nodige vitaliteit te krijgen, zodat hij een zo talrijk zaad zou krijgen als hem beloofd was. Hij was niet dood, dus hij had het niet nodig om op te staan of opgewekt te worden. Dus wordt God hier niet voorgesteld als Degene Die de doden doet opstaan, maar als Degene Die leven kan mededelen, dat het stervensproces te niet zal doen. Abraham werd *kracht gegeven* (Rom. 4:20). Zijn lichaam was alleen in figuurlijke zin dood, en het "levend maken" komt hiermee overeen, omdat het ook figuurlijk was, een bijzonder woordgebruik, het beste uitgedrukt door verlevendigen .

Rom. 8:11 - "En als de geest van Hem Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zal Hij Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken (vivify - verlevendigen) door Zijn geest, Die in u woont".

Het is duidelijk dat onze toekomstige opstanding niet zal gebeuren door de geest die in ons woont. Want de doden zullen die op dat moment niet meer bezitten, en als het nu van deze geest zou afhangen, zouden we de opstanding op elk moment kunnen ondergaan. Maar het is wel een feit dat de geest die in ons woont in staat is om de praktijken van het lichaam te doen sterven zodat we levend zullen zijn (zie vers 13). Het is dit "levend zijn" door de kracht van Gods geest die onze huidige verlevendiging (vivification) is. Het wordt beperkt tot onze geest, maar het is trouwens wel een krachtige voorsmaak van de toekomst.

1 Corinthiërs 15

1 Cor. 15:22 - (Lett.): "Want evenals, in Adam, allen stervend zijn, aldus zullen ook, in Christus, allen worden *verlevendigd* (vivified)".

Niet allen zullen in Adam sterven. Degenen die in leven zullen zijn bij de aanwezigheid van de Heer zullen in het geheel niet dood gaan. Bovendien zullen talloze miljoenen op de nieuwe aarde, die toegang tot de boom des levens zullen hebben, in leven worden gehouden door de vruchten en bladeren daarvan (Openb. 22:2). Dat deze nodig zijn, toont aan dat ze stervende zijn. Maar ze voorkomen effectief de daadwerkelijke dood, want de dood zal er niet meer zijn (Openb. 21:4). Zodat waarschijnlijk niet eens de helft van degenen, die in Adam zijn, zullen sterven. Maar allen zullen het stervensproces in hen werkzaam hebben. En het zijn deze allen, die hier bedoeld worden. Daarom zal verlevendiging (vivification) in veel gevallen worden medegedeeld aan degenen die niet de laatste adem hebben uitgeblazen, maar wel de sterfelijkheid van Adam hebben geërfd. Hier is het essentieel om de gedachte te beperken tot het *proces* van leven en sterven, anders zal dat in tegenspraak en verwarring resulteren.

Omdat ons een prachtig bondige, gedetailleerde en alomvattende samenvatting van opwekken, opstanding, en verlevendiging door de apostel Paulus wordt gegeven in de context van deze passage, kan deze erg behulpzaam zijn als we zoeken naar een helder begrip voor ons denken en dit toe willen laten zodat het een vaste grip op ons hart krijgt. Dit hoofdstuk wordt gewoonlijk verondersteld eenvoudig over "opstanding" te gaan, waardoor de begeleidende waarheden van *opwekking* en *verlevendiging* gewoonlijk over het hoofd worden gezien. Aangezien de Authorized Version zelden opwekking van opstanding onderscheidt en in juist deze passage *opwekken* als *opstaan* weergeeft, op deze manier één van de verschillen die zo behulpzaam zijn te niet doend, zullen we de uitspraken die we willen bestuderen uit de CONCORDANTE VERTALING aanhalen.

door de laatste vijand gedurende de laatste eon, zal leven worden gegeven in Christus bij de voleinding van de eonen.

We kunnen niet redeneren dat, in parallellen zoals deze, de eerdere verklaringen de latere moeten beperken en definiëren. We kunnen niet zeggen dat verlevendiging hetzelfde is als opstanding, en daarmee hetzelfde bereik heeft, alleen maar omdat opstanding in het eerste lid van een parallel voorkomt. In feite zou het *veel* logischer zijn te redeneren dat verlevendiging *meer* moet betekenen dan opstanding, want *dit* is gewoonlijk het geval in zulke parallellen. Zij drukken niet louter een gedachte opnieuw uit. Het tweede lid mag dan vergelijkbaar zijn, maar het gebruikt het eerste lid als een opstapje voor een grotere en hogere onthulling.

Wij bevelen deze passage aan voor hen die de Schriften bestuderen en die een duidelijk begrip willen krijgen van deze grote verschillen. Weingien lijken te beseffen hoe groot de verschillen zijn tussen opwekken, opstaan en verlevendigen in de werkelijke toepassing van Gods handelen met Zijn schepselen. Vandaar dat er een neiging is om deze allen tot één geheel te vermengen en dat opstanding te noemen. Dit is één van de redenen waarom de grote waarheid van universele verlevendiging verloren is gegaan en nu wordt ontkend en wordt afgekeurd. Laten we het grote feit vasthouden dat *allen* zullen worden verlevendigd, hoewel niet allen zullen worden opgewekt of zullen opstaan. En laten we erop staan dat deze laatste verlevendiging niet zal plaatsvinden tot de voleinding, wanneer de dood zal worden afgeschaft en God *Alles* in *allen* zal worden.

1 Cor. 15:36 - Lett.: ... "wat u zaait, wordt niet *verlevendigd* als het niet stervend zou zijn".

Hier is het punt dat wordt gemaakt ook onduidelijk, tenzij we onderscheid maken tussen wat dood is en wat stervende is. Een dode graankorrel zal geen graan produceren. Het is de *stervende* korrel die leven wordt gegeven, en dit is een proces, dat meer met verlevendiging overeenkomt dan met opstanding.

hebben. Zijnde een leven-gevende of verlevendige Geest (1 Cor. 15:45), moeten allen die in Hem zijn worden verlevendigd. Net als de levende God de Redder van de gehele mensheid is, *in het bijzonder* van de *gelovigen* (1 Tim. 4:10), zo is Christus de Verlevendiger van allen, speciaal van degenen die geloven, want dezen zullen levend gemaakt worden in Zijn aanwezigheid, bij de grote crisis tussen de kwade en de goede eonen, terwijl de ongelovige noodzakelijkerwijze door het gericht van de grote witte troon moet gaan, en door de tweede dood, voordat hij wordt verlevendigd bij de voleinding.

Het karakter waarin onze Heer wordt voorgesteld is onze opperste aandacht waard bij de interpretatie van welke passage van de Schrift dan ook. Hij vervult vele functies, die ons worden overgebracht door de naam of titel die Hij draagt. In deze passage is het van vitaal belang dat we onderscheid maken tussen Hem als de *Eersteling*, de *Mens* en de *Christus*. Het verband wordt verder verduidelijkt wanneer we zien dat we met Hem *verbonden* zijn als de Eersteling, dat Hij een *kanaal* is als een Mens, en dat allen *in* Hem zullen zijn als de Gezalfde.

In verband met opwekking en opstanding worden geen rang-orden gegeven en geen tijd gespecificeerd. Het is duidelijk vanuit andere schriftplaatsen dat deze op elk geval van opstanding van toepassing is, totdat de rest van de doden opstaan voor de grote witte troon. Maar nu komt een nieuw element binnen, want de verlevendiging is *in Christus*. Degenen die voor het gericht voor de grote witte troon opstaan zijn niet in Christus. Christus Zelf is verlevendigd geworden. Degenen die van Hem zijn worden verlevendigd bij Zijn aanwezigheid. De derde klasse heeft veel uitleg nodig, en dat wordt gegeven in de passage die volgt. De *voleinding* wordt zorgvuldig vastgesteld door vele details, zoals het tenietdoen van alle autoriteit en macht, de onderwerping van de Zoon wanneer Hij het koninkrijk overgeeft aan God, en de *afschaffing van de dood*. Dit volgt niet op de opstanding van allen bij de grote witte troon, want daarop volgt de tweede dood. De laatste rangorde, die bestaat uit allen die worden vastgehouden

(Vertaald uit het Engels:)

- A | “Christus is vanuit de doden opgewekt geworden de Eersteling van degenen die ontslapen zijn.
- B | Door een mens kwam het sterven (death), ook door een Mens komt de opstanding van de doden.
- C | Evenals, in Adam, allen stervend zijn, zo zullen ook, in Christus, allen worden verlevendigd. Echter elk in zijn eigen klasse:
  - 1 | De Eersteling, Christus;
  - 2 | daaropvolgend degenen die van Christus zijn in Zijn aanwezigheid;
  - 3 | daarna de voleinding”.

HET DRIEVOUDIGE BEREIK

De reikwijdte van deze uitspraken varieert zoveel als maar zijn kan. Het gaat van *Een* naar *allen*. *Eén Enkele, Christus*, werd *opgewekt*, maar *allen* zullen worden *verlevendigd*. Daartussen hebben we de opstanding van de doden. Dit kan niet allen omvatten, want niet allen zullen sterven. Degenen van ons die overleven tot de aanwezigheid van de Heer (1 Thess. 4:15) kunnen daarbij niet ingesloten worden. Wij zullen worden *veranderd*, en staan niet op (1 Cor. 15:52). Dit sterfelijke zal onsterfelijkheid aandoen. Alleen de doden, die ontbinding hebben ondergaan, zullen onvergankelijkheid aandoen. Degenen die in Israël levend zullen zijn wanneer Hij tot hen komt, zullen niet sterven. Voor hen is Hij niet alleen de Opstanding voor de doden, maar het Leven voor de levenden (Joh. 11:26). Een ieder die levend is en in Hem gelooft zal niet sterven voor de eon.

Naast dit alles is er een enorme menigte van heiligen, die geboren zullen worden gedurende de duizend jaren en in de daaropvolgende eon, op de nieuwe aarde. De bladeren van de bomen langs de oevers van de beek, die uit de tempel van het millennium vloeit zullen hen gezond houden (Ezech. 47:7,12), en in de nieuwe schepping zal de boom des levens worden hersteld (Openb. 22:2). Deze bomen zouden niet nodig zijn als de heiligen

al waren verlevendigd, en zij onsterfelijkheid bezaten. De heiligen van het millennium zullen tot het einde daarvan leven en de nieuwe aarde binnegaan. De dood zal in de nieuwe schepping op aarde geen plaats vinden, dus zal niemand sterven. Niemand van deze kan worden opgenomen in de verklaring van Paulus over de opstanding, omdat ze niet sterven. Hij zegt *niet* dat, evenals *allen sterven*, zo zullen *allen opstaan*. Dat geldt niet alleen voor de opstanding. Het *ontbreken* van het woord *allen* is geïnspireerd. Laten wij het ook weglaten.

DRIE TE ONDERSCHIEDEN VERBANDEN

Christus is de *Eersteling* van degenen die ontslapen (reposing)² zijn. Opstanding is *door* Hem als de tweede Mens. *In* Christus komt er verlevendiging.

Hij is het vroegste Voorbeeld van degenen die uit hun rust van de doodslaap zullen worden opgewekt. Dezen zijn, als het ware, Gods oogst, die zeker moet volgen. Dit lijkt in het bijzonder naar de *heiligen* te verwijzen, want de term *ontslapen* lijkt alleen voor hen gebruikt te worden (1 Thess. 4:14,15, etc.). Paulus heeft eerder gesproken over hen die in Christus ontslapen zijn (1 Cor. 15:18). Hij is ons voorgegaan, als deel van dezelfde oogst. Als Hij opgewekt is, mogen wij er verzekerd van zijn dat wij te Zijner tijd zullen volgen, tenzij we voor die tijd al verlevendigd zijn. Wij zijn zo nauw met Hem *verbonden* dat onze ziel het ontwaken van die dag met Hem moet delen.

Maar opstanding is anders. Daar is Hij als een *Mens* (niet als Christus), Hij is het *Kanaal*, het *Middel*, waardoor de lichamen van de doden zullen opstaan. Dit wordt niet beperkt tot de heiligen, want Hij doet dit niet als Christus, maar als een *Mens*, en wij weten dat *allen* die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen, en er zal een opstanding van het gericht zijn alsook een opstanding van leven (Joh. 5:28,29). Net als de eerste mens het *kanaal is waardoor* de dood tot zijn nageslacht komt, zo

---

²repose: Grieks: κοιμαό = slapen = liggend rusten

is de tweede Mens, de Heer uit de hemel, het *kanaal waardoor* de opstanding van de doden komt. Er zullen twee soorten van opstanding zijn, één van *gericht*, voor de grote witte troon, en één van *leven* in Christus' aanwezigheid, beperkt tot degenen die van Hem zijn, die ook *verlevendigd* worden, zoals het woord *leven* impliceert.

Dit zijn vreemde en frappante beelden, want elke opstanding brengt *leven* met zich mee. Het feit dat er één een opstanding van leven is, in contrast met een ander, toont aan dat de opstanding van *gericht* op een of andere manier leven mist. Dit beeld wordt ondersteund en bevestigd wanneer we lezen dat de *doden* voor de grote witte troon staan (Openb. 20:12). Het leven dat zij hebben kan niet worden vergeleken met de onsterfelijkheid van de opstanding van leven. Dit gebeurt niet *in* Christus, maar alleen maar *door* de tweede Mens.

In Christus is het enige verband dat *verlevendiging*, onverderfelijkheid, onsterfelijkheid, doodeloosheid brengt. De opstanding van leven wordt daarbij ingesloten, maar dit gaat veel verder, want het is het deel van *allen*, zelfs van degenen die niet sterven, en zelfs van degenen die deelhebben aan de opstanding van gericht en de tweede dood ingaan. Deze allen waren *in* Adam, en ervoeren daarom het sterfensproces dat gemeenschappelijk is voor geheel zijn nageslacht, zelfs als zij niet daadwerkelijk de doodstoestand binnegaan. Dezelfde *allen*, zo wordt ons verteld, zullen worden verlevendigd, dat wil zeggen, het omgekeerde van het proces van sterven ervaren. Zij ontvangen onsterfelijkheid *in* Christus.

In de huidige tijd is *in Christus* beperkt tot degenen die de Zijnen zijn door geloof. Maar wanneer de dood wordt tenietgedaan zal deze prachtige positie worden uitgebreid om allen te omvatten die *in* Adam zijn geweest. Om nu *in* Christus te zijn is een genadig voorrecht en hangt af van geloof. Maar dit is niet te allen tijde essentieel, zoals we kunnen zien vanuit onze plaats in Adam. Dat hebben we zonder geloof of iets van onszelf. Als de laatste Adam moet Christus de *gehele* mensheid in Zich